

PÄIVÄNI MURMELINA

Opettajamateriaali yläkouluun ja lukioon

Päiväni murmelina -musikaalin ensi-iltaa vietettiin 3.9.2020 Helsingin Kaupunginteatterin suurella näyttämöllä.

Tämän opettajamateriaalin avulla tutustutaan tarkemmin musikaalin teemoihin erilaisten draamatehtävien avulla. Materiaali soveltuu tehtäväksi ennen musikaalin katsomista, mutta tehtävät toimivat myös

lukukokemuksen tai elokuvan katsomisen yhteyteen. Materiaali on suunnattu yläkouluikäisille ja lukiolaisille ja osaa materiaalista voi soveltaa lähiopetuksen lisäksi myös etäopetuksessa.

Palautetta tästä opettajamateriaalista voitte laittaa osoitteeseen yleisotyo@hkt.fi.





© Robert Seger

LYHYESTI MUSIKAALISTA

Tv:stä tuttu, itsekeskeinen säämies Phil Connors lähettää vastalauseistaan huolimatta syrjäiseen tuppukylään raportoimaan perinteisestä tapahtumasta, Murmelipäivästä. Jotakin tapahtuu, ja kauhukseen Phil tajuaa heräävänsä aina uudestaan samaan aamuun. Päivät toistuvat samanlaisina, samat rasittavat tyypit tulevat aina vastaan: yli-iloinen hotellivieras, kahvia tyrkyttävä emäntä, rahaa kerjäävä ukko, hanakka vakuutusmyyjä. Mutta onhan siinä myös puolensa, kun tietää tapahtumat ennalta – voi varastella vailla huolta kiinnijäämisestä, tietää mitkä iskurepliikit toimivat, voi elää leveästi ja

hurjastella mielin määrin. Oppiiko Phil arvostamaan elämää? Kykeneekö egoistinen työnarkomaani avartamaan elämäkatsomustaan, ja huomioimaan ympäröivän todellisuuden? Voiko jokainen päivä olla uusi ja elämisen arvoinen?

Lue lisää Helsingin Kaupunginteatterin *Päiväni murmelina* -musikaalin valmistamisesta ja teemoista [täältä](#).

Katso *Päiväni murmelina* -musikaalin virallinen traileri tästä: <https://www.youtube.com/watch?v=61ofrIVEQ-k>



PÄIVÄNI MURMELINA -TEHTÄVÄT

Kaikkia tämän opettajamateriaalin tehtäviä voidaan tehdä tavallisessa luokahuoneessa. Varatkaa paperia ja kyniä muistiinpanoja varten. Viimeisessä tehtävässä voitte hyödyntää mahdollisuuksien mukaan myös erilaisia asusteita, valoja ja pientä tarpeistoa, mutta ne eivät ole välttämättömiä.

Millä fiiliksillä?

Kävelkää tilassa vapaasti ja opettajan merkistä valitse pari vierestäsi. Keskustele parin kanssa annetulla fiiliksellä annetusta aiheesta. Vaihatakaa kysymysten välillä paria. Keskusteluja voidaan käydä myös pienissä ryhmissä.

1. **Mitä söit aamupalaksi?**
(tekopirteästi)
2. **Miten tulit kouluun tänään?**
(vihaisesti)
3. **Mitä teit viikonloppuna?**
(pelokkaasti)
4. **Kerro, mikä on lempivärisi ja perustele valintasi.**
(surullisesti)
5. **Mitä suunnitelmia sinulla on tulevalle viikolle?**
(pessimistisesti)

Purkakaa tehtävä yhdessä.

Miten annettu fiilis vaikutti keskusteluun? Mikä tunnetila tuntui helpoimmalta? Mikä vaikeimmalta?

Perustelkaa, miksi jonkin tunteen esittäminen voi tuntua helpolta ja toisen taas vaikealta.



© Robert Seger

Millaista on mielekäs elämä?

Päiväni murmelina -musikaalissa toimittaja Phil on lopen kyllästynyt elämäänsä. Päivät tuntuvat toistuvan itseään, eikä mikään tunnu miltaan.

Pureudutaan seuraavaksi siihen, millaista on mielekäs elämä.

Oppilaat jaetaan noin neljän hengen ryhmiin ja jokaiselle ryhmälle annetaan A4-kokoinen paperi. Ryhmät keskustelevalle aiheesta "mielekäs elämä" ja kirjoittavat tai piirtävät ajatuksiaan paperille. Kun ryhmät ovat valmiit, ajatukset käydään läpi ja keskustellaan aiheesta. Lopuksi kootaan yhteinen ajatuskartta. Voitte käyttää seuraavia apukysymyksiä keskustelun virittelyyn:

- Mikä tekee elämästä mielekästä?
- Mitkä asiat voivat vaikuttaa siihen, kokeeko ihminen elämänsä mielekkääksi?
- Mikä tekee sinun elämästäsi mielekästä?
- Kuinka sinä viettäisit päivän, jonka tietäisit toistuvan yhä uudelleen ja uudelleen?

Mielipidejana

Muodostetaan jana, jonka toisessa päässä on "samaa mieltä" ja toisessa päässä "eri mieltä". Opettaja lukee väittämiä ja oppilaat valitsevat paikkansa janalta sen mukaan, mitä mieltä väittämästä ovat. Voidaan sopia, saako janalla jäädä myös puoleen väliin, "ei osaa sanoa". Ajatukset puretaan aina kunkin väittämän jälkeen, jotta oppilaat pääsevät perustelemaan valintansa.

VÄITTÄMÄT:

1. Omaan elämäänsä voi aina vaikuttaa.
2. Kaikkia virheitä ei voi korjata jälkikäteen.
3. Ihmisen elämässä arvokkainta on aika.

Voitte keksiä myös lisää väittämiä elämään ja elämän-asenteeseen liittyen.

Uutislähetysiä

Opettaja jakaa oppilaat ryhmiin ja antaa jokaiselle ryhmälle aiheen, josta tehdään lyhyt uutisraportti. Aihe voi olla esimerkiksi kouluruokalassa tehtävä haastattelu, koulurakennuksen esittely tai jokin muu ajankohtainen aihe. Oppilaat suunnittelevat ryhmissä uutislähetys, jossa uutistoimittaja haastattelee keksittyjä hahmoja. Kiinnittäkää erityistä huomiota kohtauksen aloitukseen ja lopetukseen. Miten saada yleisö kiinnostumaan uutisesta heti kohtauksen alettua? Entä millainen lopetus olisi sopiva juuri teidän keksimälleen toimittajalle? Mukaan voidaan tarvittaessa ottaa useampiakin rooli-

hahmoja. Esitykset katsotaan yhdessä ja annetaan niistä palautetta.

Lisätehtävä: Syntyneet uutiset voidaan myös videokuvata. Kirjatkaa ylös kuvaussuunnitelma, johon suunnittelette videoon tulevien klippien järjestyksen, kuvauskulmat, kestot ja mahdolliset efektit. Lisätietoa kuvaussuunnitelmasta löydätte esimerkiksi peda.net-sivulta. Opettaja hyväksyy suunnitelman ja valmiit videot katsotaan koko luokan kesken.



Kohtaus yhä uudelleen ja uudelleen ja uudelleen

Jakakaa ryhmä neljän hengen porukoihin ja harjoitelkaa liitteenä oleva dialogi *Päiväni murmeli* -musikaalista. Harjoitelkaa kohtaus niin, että kaikki osaavat oman hahmonsa lisäksi ainakin yhden muun hahmon vuorosanat, jotta voitte vaihtaa roolitusta.

1. Ilman puhetta

Toistakaa kohtaus seuraavaksi kokonaan ilman puhetta. Miten pystyt ilmaisemaan kaikki dialogin asiat myös ilman sanoja?

2 Eri tunteilla

Toistakaa kohtaus eri tunnetiloilla. Miten kohtaus muuttuu, jos kaikkien roolihahmojen tunnetila on surullinen, hajamielinen tai vaikkapa vihainen? Keksikää itse lisää tunnetiloja ja toistakaa kohtaus eri fiiliksellä!

3. Eri nopeuksilla

Toistakaa kohtaus seuraavaksi eri nopeuksilla. Miten kohtaus muuttuu, jos toistatte sen äärimmäisen nopeasti tai hitaasti? Tai robottimaisesti?

4. Eri tyyllilajeilla

Kokeilkaa toistaa kohtaus myös erilaisilla tyyllilajeilla. Tyyllilajeja ovat esimerkiksi musikaali, ooppera, komedia, luontodokumentti ja lastenteatteri. Miten kohtaus muuttuu, jos se esitetään aivan kuin se olisi otos luontodokumentista? Entä millaisen sävöksen kohtaukseen tuo oopperamainen lähestymistapa?



© Robert Seger / Teemu Kavasto



Dialogi Päiväni murmelina -musikaalista.

ROUVA LANCASTER

Hyvää huomenta! Siellä se taitaakin nousta myrsky, vai mitä?

PHIL

No älä.

ROUVA LANCASTER

Nukuitteko hyvin?

PHIL

Nukuin yksin.

ROUVA LANCASTER

Vooooi. Saapiko olla kahvia?

PHIL

Onks cappuchinoa? Tai espresso?

ROUVA LANCASTER

Voi kun minä en –

PHIL

– puhu italiaa. Tää käy kyllä.

ROUVA LANCASTER

No jos vaan maistuu. Joskus se on vähän tervaa.

(Pamauttaa kahvinkeitintä.)

(Kaksi muuta vierasta herra Cleveland ja rouva Cleveland tulevat.)

ROUVA CLEVELAND

Hyvää huomenta!

ROUVA LANCASTER

No hei!

HERRA CLEVELAND

Se on kuulemma luvassa myräkkää.

PHIL

Apua.

(Rouva Cleveland aivastaa.)

ROUVA CLEVELAND

Muututaan kaikki ihan jääpuikoiksi vielä!

PHIL

Ei hätää. Lämmin eteläinen ilmamassa sekoittuu pohjoisesta saapuvaan kylmän rintamaan, joka vetäytyy ylös vuorille ja siitä edelleen kohti Altoonaa.

HERRA CLEVELAND

Me ollaan Clevelandista.

PHIL

(Kääntyy lähteäkseen.)
Ja täältä tähän.

ROUVA LANCASTER

Niin, herra Connors, viihdyttekö vielä toisenkin yön?

PHIL

Lähdön todennäköisyys sata prosenttia.

HERRA CLEVELAND

Mukavaa päivää!

© Danny Rubin & Tim Minchin.

Suomennos Reita Lounatvuori.